# 11
# Stemming Belastingplan 2019

Aan de orde is **de stemming** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2019) (35026)**.

(Zie vergadering van 11 december 2018.)

De **voorzitter**:
Dan de stemming over het wetsvoorstel 35026, Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten, oftewel het Belastingplan 2018. Of nee, het Belastingplan 2019. Ik dacht: ik doe het uit m'n hoofd. Maar dat werkt dan ook weer niet. Ik zie dat we het druk krijgen, want veel leden wensen een stemverklaring af te leggen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

We krijgen het druk!

Meneer Ester.

De heer **Ester** (ChristenUnie):
Voorzitter, doen we alles in één keer?

De **voorzitter**:
Dat lijkt mij erg efficiënt, ja. Doet u dat maar.

De heer **Ester** (ChristenUnie):
Eerst de moties en dan het plan of eerst de wetsvoorstellen en dan de moties?

De **voorzitter**:
Eerst de wetsvoorstellen en dan de moties.

De heer **Ester** (ChristenUnie):
Goed, dank u wel.

Voorzitter. De fractie van de ChristenUnie steunt de negen wetsvoorstellen die tezamen het eerste echte belastingplan van dit kabinet vormen. De koopkracht gaat voor nagenoeg alle bevolkingsgroepen omhoog, het bedrijfsleven krijgt meer ruimte en de stevige bestrijding van belastingontwijking is een trendbreuk. Arbeid wordt goedkoper, consumptie wordt reëel beprijsd en het milieu wordt serieus genomen. Dat is een heldere fiscale koers, die onze instemming heeft.

Dan de moties. De eerste motie-Sent steunen wij niet. Er is inmiddels genoeg bekend over de werking van het btw-instrument.

De tweede motie-Sent steunen wij graag. Het is een creatieve invulling van het WRR-advies over doenlijkheid van beleid.

De eerste motie-van Leeuwen over zwaardere belasting van dierlijke producten steunen wij niet. De uitvoering ervan is uitermate gecompliceerd en bijna ondoenlijk, eigenlijk. Een termijn van drie maanden is dan ook niet reëel.

De motie-Binnema over compensatie voor klimaatmaatregelen, de tweede motie van mevrouw Van Leeuwen over elektrische auto's én de aangehouden motie-Strik over een evenredige lastenverdeling van klimaatmaatregelen hebben ons begrip. Toch onthouden we onze steun, aangezien de moties ingrijpen in de discussie zoals die nu, zelfs vandaag, aan de klimaattafels plaatsvindt en die vervolgens de input vormt voor het debat tussen allereerst het kabinet en de Tweede Kamer. Wij zijn als Eerste Kamer nu simpelweg niet aan zet.

We begrijpen ook de zorgen die ten grondslag liggen aan de motie-Köhler over de positie van woningcorporaties. Maar omdat de motie gebukt gaat onder nogal wat suggestieve redeneringen stemmen wij tegen.

De motie-Bruijn, ten slotte, zal mijn fractie steunen. Ze biedt eigenaars van rijksmonumenten de nodige zekerheid in het subsidietraject rond het onderhoud van hun cultureel erfgoed.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Ester. Zoals de leden hebben kunnen merken, zijn alle belastingwetten en alle wetten die hier in dat kader behandeld zijn en alle moties daarover inmiddels in één verklaring meegenomen door de heer Ester. Degenen die dat ook willen doen, nodig ik daartoe van harte uit, want het is heel vervelend om almaar heen en weer te lopen. U kunt het hele pakket in één keer in een stemverklaring verwerken. Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (PvdD):
Ik wil alleen even een motie aanhouden, voordat iedereen daarop reageert. Dat is de motie op letter D. Dit in afwachting van de uitkomst van de klimaattafels. De motie gaat over de youngtimerregeling.

De **voorzitter**:
Op verzoek van mevrouw Van Leeuwen stel ik voor haar motie (35029, letter D) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Mevrouw **Van Leeuwen** (PvdD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Meneer Van Strien, u wilde ook een stemverklaring afleggen? Komt u maar.

De heer **Van Strien** (PVV):
Voorzitter. Wij hebben alleen een stemverklaring bij de motie van de heer Binnema. Mijn fractie denkt daarbij aan een pyromaan die aanbiedt om mee te helpen met bluswerk-

zaamheden. Dat vinden wij een gevaarlijke zaak. Daarom zullen wij tegen die motie stemmen.

De **voorzitter**:
Dat is de motie 35029 onder letter C.

Ik kijk nog even naar rechts. Meneer Van de Ven.

De heer **Van de Ven** (VVD):
Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijn fractie heeft een stemverklaring bij de motie 35026 onder letter I. Dat betreft de enige motie in het kader van het Belastingpakket waarover wij een stemverklaring hebben. Hoewel mijn fractie van oordeel is dat de motie van mevrouw Sent over de invoering van een doenvermogentoets voor de belastingverplichtingen van de burger sympathiek overkomt, meent mijn fractie dat het kader van de toets op de uitvoeringstoets die deze Kamer eerder dit jaar goedkeurde, voldoende ruimte biedt. Naar het oordeel van de VVD-fractie betreft de motie een verbijzondering en daarmee een duplicatie van de toets op de uitvoeringstoets. Mijn fractie zal daarom tegen deze motie stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Van de Ven. Dit was een stemverklaring over de motie 35026 onder de letter I, de motie-Sent over een separate doenvermogentoets voor toekomstige pakketten Belastingplan.

Ik ga aan deze kant de rij gewoon af. Mevrouw Sent.

Mevrouw **Sent** (PvdA):
Dank u wel, voorzitter. Ik begin bij het Belastingplan 2019. Mijn fractie heeft lang geaarzeld bij de stemming daarover. Want een tegenstem heeft potentieel zeer grote gevolgen. Maar een Belastingplan waarin het regent aan gemiste kansen, waardoor de kwetsbaren er het minst op vooruitgaan, kunnen wij echt niet steunen. De doenbaarheid van het pakket Belastingplan voor burgers baart ons grote zorgen. Naar onze mening krijgt dit onvoldoende aandacht van de regering. Wij vinden het laakbaar dat miljarden aan publiek geld worden uitgegeven zonder een fundamentele belastinghervorming. De onderbouwing van de btw-plannen met zeer verouderde gegevens achten wij uiterst onzorgvuldig. Het gebrek aan bereidheid van de regering om dit uit te zoeken is in onze ogen stuitend. Wij zullen daarom tegen het Belastingplan 2019 stemmen.

Dan kom ik bij de Wet bedrijfsleven. Voor een goed vestigingsklimaat is het belangrijk dat in een land goede scholen zijn, goede gezondheidszorg en dat het veilig is op straat. Maar van de beloofde investeringen van het kabinet in de publieke sector is 3,7 miljard op de plank blijven liggen. Maar bedrijven hebben hun 4 miljard via de lagere winstbelasting straks wel binnen. Deze zak geld voor het bedrijfsleven, terwijl burgers er structureel €2 per jaar op vooruitgaan, kunnen wij niet steunen. Daarom zullen wij tegen de Wet bedrijfsleven stemmen.

De **voorzitter**:
Het gaat om wetsvoorstel 35028, om precies te zijn.

Mevrouw **Sent** (PvdA):
Ja.

Wetsvoorstel 35029 over fiscale vergroeningsmaatregelen kan op onze steun rekenen, maar wij blijven graag benadrukken dat burgers en bedrijven het gevoel moeten krijgen dat de rekening van de klimaattransitie eerlijk verdeeld wordt.

Dan kom ik bij 35030. De belastingontwijkingsmaatregelen uit dit pakket kunnen op de warme steun van de PvdA rekenen. Tegelijkertijd baart het ons zorgen dat de investeringsruimte van woningcorporaties voor nieuwbouw en verduurzaming van sociale huurwoningen afneemt. Wij zijn blij dat de regering hiervoor aandacht heeft, maar we zijn er niet gerust op dat mitigerende maatregelen zullen worden genomen. Daarom stemmen wij voor de motie-Köhler c.s.

Als laatste de Fiscale maatregel Rijksmonumenten, 34556. De fiscale aftrek van uitgaven voor monumentenpanden wordt vervangen door een subsidieregeling. De schriftelijke behandeling in deze Kamer heeft meer duidelijkheid verschaft en de minister heeft toezeggingen gedaan die de rechtszekerheid verder versterken. Dat is ook het beoogde doel van de motie-Bruijn c.s. Daarom zullen wij voor het wetsvoorstel en voor de moties stemmen.

Dan kom ik nog op een paar afzonderlijke moties, te beginnen met de motie-Ester (35026, G). Deze motie kan op onze steun rekenen, want vrijwilligers spelen een onmisbare rol in onze samenleving. Wij achten de indexering uiterst billijk. Budgettair is het prima op te vangen.

De motie-Van Leeuwen (35026, J) kan ook op onze steun rekenen, want deze vraagt om een onderzoek naar de mogelijkheden om klimaat- en gezondheidsdoelen dichterbij te brengen.

Over de motie-Binnema c.s. (35029, C) het volgende. Juist omdat wij zorgen hebben dat burgers onevenredig zwaar zullen worden belast door de klimaatmaatregelen zullen wij voor deze motie stemmen, alsmede voor de motie-Strik, die nu in stemming wordt gebracht.

Daarmee heb ik mijn stemverklaring afgerond.

De **voorzitter**:
Dank u wel, mevrouw Sent. Meneer Van Rij.

De heer **Van Rij** (CDA):
Voorzitter, dank u wel. De CDA-fractie zal een stemverklaring afleggen over het wetsontwerp Fiscale maatregelen Rijksmonumenten (34556). We hadden vier voorwaarden gesteld om goedkeuring aan deze wet te geven. Aan drie van de vier voorwaarden heeft de minister voldaan. Ten aanzien van de belangrijke toezegging inzake de positie van aandeelhouders, certificaathouders van fiscaal transparante landgoed-nv's en -bv's en de gerechtigden tot een afgezonderd

particulier vermogen heeft de minister nog een brief aan deze Kamer gestuurd, waarvoor dank. Ook zij hebben toegang tot de subsidiefaciliteit voor de particuliere eigenaren van rijksmonumenten. In de uitvoering moeten nog enkele punten op de i worden gezet. Dat is de minister bekend. Ten slotte heeft de minister een duidelijke toezegging gedaan inzake het overgangsrecht. Dat laatste zal op korte termijn juridisch nog uitgewerkt moet worden waar het de nadeelcompensatie betreft. Ook dat zal nog in een brief aan deze Kamer nader worden vastgelegd. De CDA-fractie zal voor het wetsontwerp stemmen en ook de motie-Bruijn steunen.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Van Rij. Meneer Binnema.

☐

De heer **Binnema** (GroenLinks):
Dank u wel, voorzitter. Ik wil in de stemverklaring bij twee specifieke wetsvoorstellen stilstaan en daarna kort iets zeggen over de moties. Het eerste betreft, met dank overigens aan de staatssecretaris voor het uitgebreide debat dat we vorige week gevoerd hebben, onze blijvende twijfels over de koopkrachteffecten, de verhoging van het lage tarief in de btw en met name ook de keuze voor twee belastingschijven, die ons ertoe nopen om tegen het Belastingplan 2019 te stemmen.

Iets vergelijkbaars geldt qua onderbouwing en de beoogde effecten van de maatregelen voor de verlaging van de winstbelasting ofwel de vennootschapsbelasting, zoals die in de Wet bedrijfsleven opgenomen is. Dat is voor ons reden om ook tegen dit voorstel te stemmen.

Wij zullen voor de overige voorstellen die hier liggen stemmen.

Wij zullen ook voor alle moties stemmen die op dit moment ter tafel liggen. Dit vanuit de gedachte dat wanneer de wereld in brand staat en er echt iets aan het klimaat te doen is — en wij niet de veroorzakers zijn en ook niet als pyromanen te boek mogen komen te staan — het van belang is alles te doen om de klimaatverandering tegen te gaan en ervoor te zorgen dat de lasten tussen burgers en bedrijfsleven ook eerlijk worden verdeeld. Alle moties die daaraan bijdragen hebben onze hartelijke steun.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Binnema. Meneer Köhler.

☐

De heer **Köhler** (SP):
Voorzitter. De fractie van de SP zal tegen het Belastingplan 2019 stemmen, omdat de belastingverlaging vooral ten bate van de hoge inkomens is en de btw-verhoging vooral ten laste van de mensen met lage inkomens komt.

Mijn fractie zal tegen de Wet bedrijfsleven stemmen, omdat we de miljardenverlaging van de winstbelasting afwijzen.

We zullen ook tegen de fiscale vergroeningsmaatregelen stemmen, omdat de hogere energiebelasting in deze vorm vooral ten koste gaat van huishoudens met lage inkomens.

De overige wetten, behalve die over de kansspelbelasting, zal mijn fractie steunen.

Ter compensatie van al onze tegenstemmen zal de SP-fractie voor alle moties stemmen. Ze verwoorden ons inziens allemaal verbeteringen van het overheidsbeleid.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Köhler. Ik geef het woord aan de heer Nagel.

☐

De heer **Nagel** (50PLUS):
Voorzitter. Het Belastingplan 2019 heeft ook de afgelopen dagen grote twijfels gewekt over de door de regering in het vooruitzicht gestelde koopkrachtverbetering voor 96% van de bevolking, met een gemiddelde van 1,5%. De berichten over de steeds sterker stijgende energiekosten, de verhoging van tal van uitgavenposten, zoals de zorgpremie en de huren, en de 50% stijgende btw op de eerste levensbehoeften, gevoegd bij het feit dat bij eerdere prognoses over koopkrachtverbeteringen deze in de praktijk niet bewaarheid werden, doen bij velen de oprechte twijfel ontstaan of niet een vette worst wordt voorgehouden die niets anders is dan een bruin gekleurde zeepbel. Voeg daarbij dat de pensioenen zeer onvoldoende gecompenseerd worden voor de grote achterstand, volgens het Nibud tot 15%, die de laatste tien jaar voor de gepensioneerden is ontstaan, of sterker nog, door de absurde en kunstmatig laag gehouden rekenrente zelfs bedreigd worden met nieuwe kortingen, dan zal het duidelijk zijn dat 50PLUS tegen het Belastingplan 2019 zal stemmen.

Onoverkomelijke bezwaren heeft 50PLUS ook tegen de wet die bedoeld is om de belastingontwijking van internationale ondernemingen tegen te gaan, maar die in de praktijk juist een binnenlandse bedrijfstak zonder winstoogmerk gaat treffen. De lastenontwikkeling voor de woningcoöperaties heeft onaanvaardbare gevolgen voor zowel de nieuwbouw als de verduurzaming van bestaande woningen. Een verlaging van de verhuurderheffing zou effectiever en beter op zijn plaats zijn. Nu zijn we in vergelijking met het buitenland roomser dan het Vaticaan, worden investeerders weggejaagd en nemen de wachtlijsten verder toe. 50PLUS stemt daarom tegen en wijst als medeondertekenaar van de motie-Köhler de weg naar hoe het wel zou moeten gaan.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Nagel. Meneer Ten Hoeve.

☐

De heer **Ten Hoeve** (OSF):
Voorzitter. De Wet bedrijfsleven (35028) is bedoeld als stimulans voor het vestigingsklimaat. Die bedoeling lijkt mij niet nodig voor het vestigingsklimaat. Het lijkt bovendien een factor te zijn in de race naar de bodem, zoals die al enige tijd gaande is in Europa en daarbuiten. Dat zou niet moeten en het lijkt bovendien wat ongepast na de historie die Nederland heeft om het bedrijven wel erg gemakkelijk te maken. Dat wordt nu voor een deel opgeheven, maar de compensatie door verlaging van de lasten voor het bedrijfsleven, lijkt een ongelukkige combinatie.

Dan wat de moties betreft. Van de kant van GroenLinks zijn twee moties ingediend — door de heer Binnema en mevrouw Strik — die beide de bedoeling hebben de lasten van klimaatregelen eerlijk te verdelen. De eerste, de motie van de heer Binnema, is wat concreter en daar zal ik tegen stemmen. Maar ik zal voor de wat algemener geformuleerde motie van mevrouw Strik stemmen.

De motie op letter J van mevrouw Van Leeuwen (35026) over het belasten van dierlijke producten lijkt mij wat te veel te suggereren dat in de btw-differentiatie mogelijkheden gezocht moeten worden om producten te stimuleren dan wel af te remmen. Dat lijkt mij niet een juiste weg. De btw dient zo overzichtelijk mogelijk te zijn. Dat is een heel ander uitgangspunt. Op zichzelf ben ik beslist niet tegen het belasten van dierlijke producten, maar ik zou dat dan liever zoeken in de algemene maatregelen ten opzichte van de landbouwsector. Die vinden hun plaats in het kader van de algemene klimaatmaatregelen.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Ten Hoeve. Meneer Backer.

□

De heer **Backer** (D66):
Voorzitter. De fractie van D66 zal alle negen wetsvoorstellen steunen die nu ter stemming voorliggen. We hebben dat uitvoerig toegelicht in het debat; ik ga dat in de stemverklaring niet nog eens herhalen.

Staat u mij toe dat ik mij verder beperk tot de moties die wij zullen steunen, en bij implicatie de andere dus niet: de motie op letter G van de heer Ester over de maximaal onbelaste vrijwilligersvergoeding (35026) en de motie op letter I van mevrouw Sent (35026), waarbij ik de aantekening maak dat, zoals collega Van de Ven al aanstipte, het al wel deel uitmaakt van de uitvoeringstoets; daar is het een verbijzondering van. Maar het is niet verkeerd om dat toch nog eens te onderstrepen. Ik zeg er wel bij dat toen ik naar de stemverklaring van mevrouw Sent luisterde, ik me even heb moeten vermannen om mijn stemverklaring toch te handhaven, omdat het begrip constructieve oppositie nog niet geheel is geland. De derde motie die wij steunen is de motie op letter F (34556) van collega Bruijn die wij hebben medeondertekend. Dat was het.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Backer. Ik kijk nog even rond. Tot zover de stemverklaringen.

Dan gaan we nu eerst stemmen over wetsvoorstel 35026, Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten, Belastingplan 2019. We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de OSF en D66 voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, de SP en de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.